

& OPGEBRAND & AFGEBRAND

«Ik sta recht in mijn schoenen», zegt Steven Vanackere (49). Maar ze waren te nauw, zijn schoentjes, en dus ging hij wankelen en viel hij gisteren om. Is dit het afscheid van een fijngevoelige man die alles had om ooit premier te worden, behalve een olifantenvel? Of is dit niet meer dan de adempauze van een politieke streber die op zijn grenzen is gebotst? Wie heeft er gisteren ontslag genomen: Steven-de-mens of Vanackere-de-politicus? En wat gaf hij dat ontslag de doorslag: dat hij door zijn tegenstrevers is afgebrand of dat hij zelf was opgebrand? Portret van een man met twee gezichten.

JAN SEGERS

«Ik ben een valse trage», zei Steven Vanackere vier jaar geleden in een gesprek met onze krant. Een laatbloeiër, de 40 ruim voorbij toen hij de coulissen van de politiek inruilde voor het podium. Vanackere was toen net minister van Buitenlandse Zaken geworden. Dat hij nog nooit in Kinshasa, Washington, Moskou, Tokio of het Midden-Oosten was geweest, dat hinderde niet. «Als je zoals ik in Brussel leeft», zei hij, «dan woont de hele wereld in je straat.» Openheid zit in je hoofd, vond hij, niet in je reis-paspoort of in je aantal vluchtmijlen. *Vintage Vanackere*, dat antwoord: overal gaf hij de gewenste draai aan, behendig in zijn denken, lenig in zijn taalgebruik. Soms sneed zijn redenering hout, maar even vaak volstond het dat ze fraai verwoord was om ermee weg te komen — jarenlang, tot hij in de knoei raakte met het ACW en in de knoop met zichzelf. «Steven kan een halfuur lang briljant praten zonder iets te zeggen», zegt een partijgenoot. Dat is in een enerzijds-anderszijds-partij als de CD&V vaker een troef dan een gebrek. Vanackere placht het etiket tjef te dragen als een geuzennaam.

Slimmigheid

Zijn accentloze Nederlands, die indruk van vakkennis en gedegenheid, die air van *sérieux* en toewijding, dat alleen al volstond om Steven Vanackere in geen tijd naar de top van de partij te stuwen als stamhoofd van het ACW, dat verweesde was achtergebleven na de exit van Yves Leterme en Inge Vervotte. Onomstreden was Vanackere nooit in zijn partij. Daarvoor haalde hij te weinig stemmen — zelfs als vicepremier zat hij in de poppolls in de buik van het peloton. Daarvoor ook was hij volgens veel partijgenoten te weinig Vlaming en te veel Brusselaar en Belg. Geliefd was Vanackere evenmin bij CD&V. Gerespecteerd, dat wel, maar in al zijn slimmigheid en in al zijn intellectuele overwicht te koel, te

intimiderend, te bedreigend voor vele anderen. Vriend en vijand zagen tot voor kort in Steven Vanackere een potentiële premier, een soort Jean-Luc Dehaene voor de 21ste eeuw, maar dan met het hemd in de broek. Even onderlegd en handig als arrangeur, even vooruitziend als schaker. «Ik premier? Niet in mijn stoutste dromen, zelfs niet in mijn ergste nachtmerries», zei hij ons drie jaar geleden. «Ik ben niet zo goed als men zegt dat ik ben.» Gisteren heeft hij finaal gelijk gekregen.

Want op zijn minst mist Steven Vanackere één onmisbare kwaliteit van elke goede premier, Dehaene op kop: taaiheid. Een huid als een pantser, waar geen pijl doorheen raakt, of hij nu van de oppositie, vanuit de eigen CD&V of vanuit de media komt. Vanackere mist wat andere vicepremiers te veel hebben. Van Didier Reynders loopt alles af als water van een eend. En niet één moment overwoog Johan Vande Lanotte een stap opzij te zetten toen hij als keizer en dictator van Oostende werd afgeschilderd — hij zou keihard terugslaan.

Gevoel voor drama

Jo Vandeuren, Inge Vervotte, Marianne Thyssen, nu Vanackere: ze maken er bij CD&V een vreemde gewoonte van om met een perfect gevoel voor drama weg te lopen of ontslag te nemen zonder dat iemand daarom vraagt. Niet in de eigen partij — niemand, zelfs zijn opvolger Pieter De Crem niet, heeft daarop aange-drongen. Niet in de regeringscoalitie — als sp.a en Open Vld hem echt weg hadden gewild, hadden ze niet de weltergewichten Karin Temmerman of Luk Van Biesen in de ring gestuurd. Zelfs niet in de oppositie — al zullen ze bij N-VA niet lang rouwen om zijn vertrek. Wie daar evenmin een traan om zal laten, is Didier Reynders, bijgenaamd «de stokers», de man die na twaalf jaar op Financiën met frisse tegenzin plaatsmaakte voor Vanackere. De ironie wil dat Steven Vanackere veel liever op Buitenlandse Zaken was gebleven, daar waar nu Reynders zit. Alleen strookte dat niet met wat het ACW voor hem en voor zichzelf in gedachten had: een sociale portefeuille zoals Gezondheid, Pensioenen of Werk. Maar ook dat heet typisch te zijn voor Steven Vanackere: loyaal tegenover de partij en de beweging, maar niet ten koste van zijn eigen verzuchtingen en ambities.

«Als het over zijn eigen positie gaat, bestaat er geen grotere pragmaticus dan Steven», zegt een partijgenoot met naam. En dus speelde Vanackere bij de vorming van de regering *hard* to get. Hij liet zich door CD&V en ACW smeken om toch maar vicepremier en — bij wijze van compromis — minister van Financiën te worden. Vanackere zelf schermde met heimwee naar de heimat: het gouverneurs-huis van West-Vlaanderen, daar waar hij honderd dagen als puber had gewoond, tot zijn vader-gouverneur plots overleed. «Zijn onthechting is schijn», hoorde je in die tijd. «Hij kookette maar wat met West-Vlaanderen.»

Of die dreiging om naar de rust van zijn roots terug te keren was ingegeven door berekening of door *Sehnsucht*, is tot vandaag onduidelijk. Vast staat dat de politieke streber in Vanackere ook een ommekant heeft die neigt naar introspectie, afstand, traagheid en stilte. Die droef te moede

